

melser op til Overvejelse og til Forslag om Ændring. Jeg har blot — og det er ogsaa en økonomisk Bestemmelse — foreslaaet, at det Retfærdighedskrav sker Fyldest, at Provsternes Provstelen bliver pensionsberettigende, saaledes som det kirkelige Udvalg af 1921 enstemmigt har foreslaaet det. A propos det kirkelige Udvalg af 1921 burde jeg før have bemærket, at dette Udvalg enstemmigt sluttede sig til Forslaget om en forhøjet Løn for Præsterne og udtalte, at paa Grund af de vanskelige Tider, der allerede var begyndt i 1921, turde man ikke gaa videre end til en beskedne Forhøjelse paa 6—7 pCt. af Lønningsmassen. Desværre blev ikke en Gang denne beskedne Forhøjelse gennemført paa Rigsdagen, idet Lønningsbestemmelserne for Præster gik omtrent uændret — den lille Lov af 1921 taget i Betragtning — fra Loven af 1919 over i Loven af 1922. Men dette Forslag angaaende Provstelønnen er altsaa ogsaa foreslaaet af det kirkelige Udvalg.

Endelig indeholder Lovforslaget en Bestemmelse, som ikke vil koste nogen Penge, men som vil vække betydelig Glæde hos den lille Kreds af Præster, der endnu er tilbage i Landet, som har Krav paa det saakaldte Naadensaars-Udbetaling. Med Hensyn til Naadensaaret forholder det sig saaledes, at Præsterne i tidligere Tider fik deres Naadensaar udbetalt ved Afgang. Dette Udlæg, de efter ældgamle Bestemmelser havde gjort i deres første Kald, og som ofte medførte, at den nye Præst begyndte sin Gerning med Gæld, som han slæbte paa hele sit Liv igennem, modtog Præsten Erstatning for, naar han afgik fra sit sidste Embede, eller det udbetaltes hans Bo. Men ved en tidligere Lov blev det foreslaaet, at Naadensaaret skulde udbetales, naar Præsten forflyttedes, og da med sit fulde Beløb efter Danske Lov. Men der blev ogsaa vedtaget, at dersom Præsten først fik det ved sin Afgang, skulde han nøjes med det saakaldte Trediedels-Naadensaar, hvis han ønskede at faa Pension i sit første Aar efter Afskedigelsen. Det kan ikke forundre nogen, at det har været følt som en mærkelig Uret, som visse Præster saaledes lider i Forhold til deres Embedsbrødre. De Præster, der var saa heldige at blive forflyttet — en Forflyttelse, der er sket efter Ansøgning og altsaa efter eget Ønske, og som ikke sjældent medførte nogen Lønforbedring for den paa-gældende Præst — fik ydermere den Fordel, at de fik dette Tilgodehavende, en større eller mindre Kapital udbetalt, og den kunde de saa gøre frugtbringende for deres Børn eller

paa anden Maade. De fik den tillige udbetalt med det fulde Beløb, det saakaldte „Danske Lovs Naadensaar“, medens de Præster, som led den Skuffelse ikke at blive forflyttet, yderligere maatte lide den Skuffelse kun at faa en Trediedel af Naadensaaret ved deres Afgang. Nu er det Tidspunkt indtruffet, da saa mange Naadensaars-Udbetalinger er foretaget efter disse Regler, at man i Kirkeministeriet overvejer at finde Udveje til at afgøre Resten, saa snart der er nogen Mulighed derfor, og jeg vilde hilse med stor Glæde, om dette kunde gennemføres.

Dette er tilsigtet ved en Bestemmelse i det foreliggende Lovforslag om, at der kan gives nye Regler ved kongelig Anordning. Det er altsaa ikke en Sag, som angaar Bevillingsmagten, og den vil ikke koste Penge. Ministeriet ser sig forhaabentlig i Stand til nu at udbetale det, og der er den Grund til, at det burde ske nu eller dog snarest muligt, at der nu er gaaet saa mange Aar, at de Præster, som endnu har Naadensaaret til gode, er indtraadt i en Alder, hvor de ikke længere kan vente Forflyttelse, fordi Menighedsraadsloven medfører, at man ikke forflyttes, naar man er blevet over 50 Aar, eller dog kun undtagelsesvis.

Princippet i begge Lønningslove tør jeg ikke sige, jeg er en ubetinget Ven af. En større Grundændring kunde jeg godt ønske, om der var Lejlighed til at foreslaa den, en Ændring som førte Lønningslovene ind paa en Lov, der gjaldt baade København og det øvrige Land, og ikke mindst en anden, nemlig, at man fik en automatisk Oprykning med Alderstillæg for alle Præster, der burde være i een Klasse. Det forekommer mig at være noget af en Retfærdighedshandling, og det bør derfor en Gang ske. Det har ogsaa vundet Tilslutning fra den langt overvejende Del af Præstestanden. Fra det Øjeblik man fik Menighedsraadsordningen og derigennem Indstillingsretten for Menighedsraadene og i mange Tilfælde praktisk talt Ansættelsesretten, burde nemlig den Omstændighed, at en Mand ikke blev forflyttet, ikke længere berøre hans Lønningsforhold. I alle Tilfælde burde en vis Normalløn være ham tilsikret efter Tjenesteaalder. I Virkeligheden er Menighedsraadenes Ansættelsesret og samtidig Opretholdelsen af Lønklasser noget af en Modsigelse, men jeg indser, at der i Øjeblikket ikke er Lejlighed til en saadan principiel Ændring, og jeg har derfor, som sagt, i alt væsentligt holdt mig til Lønningsbestemmelser.

Jeg skal med disse Bemærkninger